

07 octombrie 2015
Chișinău

municipiul

DECIZIE

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, Judecător –	Svetlana Filincova
Judecători –	Dumitru Mardari, Maria Ghervas

Examinînd recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”,
în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea
pe acțiuni „Alfa-Nistru” împotriva Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” privind
încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 03 august 2015, prin care a fost
restituită cererea de apel depusă de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”,

a c o n s t a t a t :

La 09 februarie 2015 societatea pe acțiuni „Alfa-Nistru” (în continuare SA
„Alfa-Nistru”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Gospodăriei
Țărănești „Ivan Scutelnic” (în continuare GȚ „Ivan Scutelnic”), solicitînd
încasarea sumei de 42 022 lei cu titlu de datorie și a taxei de stat în sumă de 1 260
lei.

În motivarea cererii a indicat că între SA „Alfa-Nistru” și GȚ „Ivan Scutelnic”
a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare a semințelor prime cu nr.248. În
acest sens, la 17 iunie 2014 SA „Alfa-Nistru” a vîndut GȚ „Ivan Scutelnic”
semințe de castraveți „Presto 1000” în sumă de 50 000 lei, fapt confirmat prin
factura fiscală nr.JB3014660 din 17 iunie 2014, costul cărora urma a fi achitat pînă
la 01 septembrie 2014, prin livrarea legumelor.

La 17 iulie 2015 GȚ „Ivan Scutelnic” a livrat SA „Alfa-Nistru” marfă în sumă
de 7 473 lei și 60 bani, iar la moment datoria constituie suma de 42 526 lei 80 bani.

SA „Alfa-Nistru” a expediat în adresa GȚ „Ivan Scutelnic” o somație în vederea achitării restanțelor acumulate, însă Scutelnic Ion a obiectat împotriva sumei datorate.

Prin hotărîrea Judecătoriei Soroca din 24 aprilie 2015 a fost admisă acțiunea SA „Alfa-Nistru”. A fost încasat de la GȚ „Ivan Scutelnic”, cu sediul s.Tețcani, r. Briceni, c/f 24332329 în beneficiul SA „Alfa-Nistru” cu sediul în or.Soroca, str. Ștefan cel Mare 131, c/f 1003607003132, datoria în sumă de 42 022,80 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1260,68 lei, iar în total suma de 43283,48 lei.

Nefiind deacord cu hotărîrea instanței de fond, GȚ „Ivan Scutelnic” a depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Soroca din 24 aprilie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 iunie 2015 a fost respinsă cererea depusă de GȚ „Ivan Scutelnic” privind scutirea de la plata taxei de stat. Nu s-a dat curs cererii de apel depuse de GȚ „Ivan Scutelnic” și s-a stabilit termen pînă la 21 iulie 2015, ora 09:00 pentru lichidarea neajunsurilor și anexarea dovezii de achitare a taxei de stat în sumă de 503 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 august 2015 a fost restituită cererea de apel depusă de GȚ „Ivan Scutelnic”.

La 21 august 2015 GȚ „Ivan Scutelnic” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 03 august 2015, solicitînd casarea încheierii recurate.

În motivarea cererii a indicat că GȚ „Ivan Scutelnic” nu a achitat taxa de stat în termenul stabilit de instanța de judecată din cauza lipsei surselor financiare.

Consideră că restituirea cererii de apel din cauza neachitării taxei de stat este o îngrădire a dreptului la justiție și la un proces echitabil.

Suplimentar a indicat că instanța de judecată nu a ținut cont de jurisprudența CtEDO.

La 23 septembrie 2015 SA „Alfa-Nistru” a depus referință la recursul declarat de GȚ „Ivan Scutelnic”, solicitînd respingerea recursului și menținerea încheierii instanței de apel, ori recurentul are drept scop tergiversarea executării hotărîrii instanței de judecată.

Studiind materialele dosarului, în raport cu temeiurile invocate în recurs și prevederile Legii, Completul Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de GȚ „Ivan Scutelnic” este neîntemeiat și necesită a fi respins din următoarele motive.

Conform art.364 alin.(1) din Codul Procedură Civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărîre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Conform art.85 alin.(4) din Codul de Procedură Civilă, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Se cere a fi precizat că scutirea de la plata taxei de stat, prin prisma art.85 alin.(4) din Codul de Procedură Civilă, este un drept al instanței de judecată, dictat de capacitatea reală a justițiabilului de a achita taxa de stat calculată conform Legii taxei de stat nr.1216-XII din 03.12.1992, capacitate care urmează a fi apreciată de către instanță și care urmează a fi nemijlocit reflectată de probele anexate la dosar în acest sens.

În speță, prin încheierea Curții de Apel Bălți din 25 iunie 2015, care nu a fost contestată de către recurent, a fost respinsă cererea de scutire de la plata taxei de stat și s-a acordat termen în vederea prezentării dovezii de plată a taxei de stat.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele dosarului reiese cu certitudine că, GȚ „Ivan Scutelnic” nu a înlăturat în termen neajunsurile cererii de apel și nu a prezentat instanței de apel dovada achitării taxei de stat în mărime de 503 lei, motiv pentru care, instanța de apel în mod just a apreciat necesitatea restituirii cererii de apel, ori potrivit art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de Procedură Civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Se cere a fi precizat că, CtEDO a relatat în practica sa constantă că, dreptul la o instanță nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției și impunerea unei restricții de natură financiară în accesul unei persoane la o instanță (Tolstoy –Miloslavsky vs. Regatul Unit), urmează a fi una justificată, generată de situația celui ce recurge la calea de atac, dar și conformă normelor care guvernează accesul la justiție.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel în mod just a dispus restituirea cererii de apel, în condițiile în care, reieșind din obiectul litigiului, prin prisma prevederilor Legii taxei de stat nr. 1216-XII din 03.12.1992, cu certitudine se atestă că pentru examinarea litigiului în cauză, în ordine de apel, se impune achitarea taxei de stat, iar GȚ „Ivan Scutelnic” a evitat să înlătore neajunsurile cererii de apel.

Abordarea recurentului privind lipsa mijloacelor financiare a fost formulată în mod evaziv și incomplet, ori prezentarea unui înscris care indică starea de fapt a contului la o instituție financiară, nu poate fi reținută întru determinarea situației materiale reale și nu poate suplini necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de apel.

În aceste condiții, Colegiul apreciază recursul declarat de GȚ „Ivan Scutelnic” ca fiind neîntemeiat și declarativ, care necesită a fi respins, ori

încheierea Curții de Apel Bălți din 03 august 2015 este întemeiată și justificată de circumstanțele de fapt și de drept ale pricinii, reținute în mod corect de instanța de judecată, motiv pentru care încheierea recurată urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 427 lit.a) din Codul Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Gospodăria Țărănească „Ivan Scutelnic”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 03 august 2015 în pricina civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „Alfa-Nistru” împotriva Gospodăriei Țărănești „Ivan Scutelnic” privind încasarea datoriei

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecător –

Svetlana Filincova

Judecători –

Dumitru Mardari

Maria Ghervas